

Začutite naše ZELENO SRCE že pred prihodom v Miren Kras

Obiskati eno najbolj zelenih in najbolj trajnostnih destinacij v Sloveniji je odgovorna odločitev. Leta 2019 in 2022 smo prejeli znak **Slovenia Green Destination GOLD** in se uvrstili med **TOP 100 najbolj trajnostnih destinacij na svetu**. Leta 2020 smo bili uvrščeni med **TOP 5 najbolj trajnostnih destinacij v Sloveniji** in prejeli znak **Best of Europe 2020**.

Naše najpomembnejše vrednote: **neokrnjena narava, mir, dih jemajoči razgledi, tradicija in trajnostni razvoj**, negujemo v sodelovanju z lokalno skupnostjo. Pred prihodom vam želimo ponuditi čim več koristnih informacij o Miren Krasu, da ga boste doživeli v vsej lepoti in se pri nas dobro počutili ter nenazadnje prispevali k soustvarjanju skupne zelene prihodnosti.

1. Naj vas ob obisku Miren Krasa ves čas navdihneta **naša ljubezen do narave in kulturne dediščine**. Zapuščino, med katero jo je del umeščene na seznam UNESCO dediščino človeštva (gradnja Kraškega suhega zidu) in seznam Slovenske nesnovne dediščine (običaj Ciljanja pirhov), **tradicijo obrti** (čevljarstva, opekarstva, bičarstva in kamnoseštva), **tipično arhitekturo** (gradišča, strnjene vasice, kali, vodnjaki...), ohranjamo in negujemo v sodelovanju z več kot **30 lokalnimi kulturnimi, turističnimi in športnimi društvi**, med katerimi so pomembni partnerji tudi lovci, jamarji in ribiči.
2. Po možnosti pripotujte k nam **z vlakom ali avtobusom** oz. izberite letalskega prevoznika, ki uvaja programe za zmanjševanje ogljičnega odtisa. V primeru, da se k nam pripeljete z **e-avtomobilom**, lahko koristite kar **2 e-polnilnici**.
3. Rezervirajte svoj oddih v nastanitvi z mednarodnim in nacionalnim certifikatom Slovenia Green oziroma **Green Key**. Vsi naši ponudniki nastanitev in gostinskih storitev si prizadevajo za trajnostno delovanje; odgovorno ravnaajo z odpadnimi vodami, odpadki in energijo. Večina jih je močno vpetih v lokalno skupnost. Zaposlujejo domačine, ki bodo z veseljem z vami delili zanimive lokalne zgodbe.
4. **Zelene ture in doživetja** po vsej Sloveniji organizirajo okoljsko certificirane turistične agencije. Če želite potovati na posebej zelen in trajnosten način, poiščite eno od slednjih ali se za pomoč obrnite na info@mirenkra.si.

NARAVA IN POKRAJINA

1. **Blaga mediteranska klima** omogoča koriščenje turistične ponudbe **vse dni v letu**.
2. **Preko 90 % Miren Krasa** je zaradi izjemno bogate biodiverzitete pod zaščito **Nature 2000**.
3. Občutljivo naravno ravnovesje v zaščitelih območjih lahko pomagata ohraniti tako, da stopate po **uhojenih in označenih poteh**. Vsak sprehod izven poti lahko povzroči biotsko neravnovesje.

4. V naših gozdovih prebivajo tri velike, marsikje že izumrle zveri, **medved**, **ris in volk**, v sozvočju z ostalo **divjadjo** (srnjad, divji prašiči, lisice, kuna belica, jazbec, zajčki, race, vrane, srake, polhi...). Pri nas je doma **7 vrst netopirjev**, poleg številnih **ptic**, **hroščev**, **metuljev**, **rib**, **piškurjev**. Ko vstopate v njihov dom, ravnajte pozorno in sledite oznakam. Živali ne poskušajte hraniti. Priporočamo, da za najlepše doživetje naše divjine rezervirate **foto-turo** z licenciranim lokalnim vodnikom, ki vas bo pripeljal v osrčje kraljestva živali, ne da bi mu škodovali.
5. Namesto z avtom Miren Kras raje odkrivajte **na kolesu**. Imamo **preko 60 km** označenih **kolesarskih poti**, vijejo se po **6-ih trasah** različnih zahtevnosti. Za potepe lahko najameta tudi **e-kolo**.
6. Reka Vipava ponuja nepozabna popotovanja po neokrnjenih predelih v **kajaku**, **kanuju ali na SUP-u**. V spremstvu vodnikov in jamarjev lahko obiščete kar **6 kraških jam**, med katerimi je Pečinka urejena v **muzej na prostem**.
7. Miren Kras je kot ustvarjen za raziskovanje z lahkotnim korakom, saj imamo mrežo več kot **80 km** lepo **označenih pešpoti**. Držite se jih, saj vas vedno pripeljejo do cilja.
8. Divje cvetoči travniki so pašniki za **avtohtone slovenske čebele**, ki jih tudi v Miren Krasu veliko. Župan Občine Miren – Kostanjevica vsako leto podari medovito drevo vsem v preteklem letu rojenim otrokom. Bodite pozorni na naše čudovite **medovite drevorede**.
9. Posebno mesto v naših srcih ima **Drevored hvaležnosti**, ki vodi do Pomnika miru na Cerju. Nastal je v okviru akcije **DREVO ZA CERJE**, po hudem požaru leta 2019. Leta 2022 je območje zajel največji požar v zgodovini Slovenije. S tem se je rodil projekt Skupaj za Kras – vabljeni, da tudi vi prispevate k obnovi pogorelega območja na www.skupajzakras.si.

OKOLJE IN PODNEBJE

1. Začutite Miren Kras kot zeleni dom na prostem. Skupaj lahko poskrbimo, da ostane čist in urejen. Poskrbite za **ločeno zbiranje odpadkov** in jih odnesite do mest, ki so dosegljiva komunalni oskrbi.
2. **Voda** pri nas je čista in pitna, pravica do čiste pitne vode je zapisana tudi v naši ustavi. Priporočamo, da si **kupite ECO steklenico**, primerno za večkratno polnjenje, saj lahko na vsakem koraku natočite čisto pitno vodo.
3. Pomagajte nam ohraniti bogastvo vodnih virov tako, da raje izberete **kratek tuš** namesto kopeli in da med umivanjem zob **zaprete pipo**.
4. Pomagajte prispevati k **varčevanju z energijo** tako, da brisače ali posteljnino uporabite večkrat.
5. Izbirajte mila, kozmetične in druge **čistilne pripravke**, ki **so okolju prijazni** in ne načenjajo narave ali njenih občutljivih ekosistemov. Četudi so embalaže kozmetike skoraj prazne, jih porabite do konca in odnesite s sabo domov.
6. Če se vam med potjo pokvari naprava ali izprazni **baterija**, jo odnesite v **poseben zbiralnik**.
7. Naj okolje in narava lovita svoje signale. Ko je le mogoče, **izklopite** iz vtičnic **vse elektronske in druge naprave**.

KULTURA IN TRADICIJA

1. **Slovenski jezik** je skozi tisočletja pomagal ohraniti slovensko kulturo in suverenost. Skušajte se naučiti nekaj osnovnih besed in fraz, ki bodo narisale nasmešek na obraz vašim gostiteljem (hello = **dober dan**, thank you = **hvala**, How are you = **kako si/ste**, that is so good – **to je zelo dobro**)
2. **Kupujte lokalno**, v lokalnih trgovinah z izdelki in pridelki. Veliko domačih izdelkov lahko kupite v **Cerjanki**, trgovinici s spominki in lokalnimi produkti v Pomniku miru na Cerju.
3. Podpirajte **lokalne proizvajalce**: kmete z naročilom jedi iz lokalnih sestavin, ki rastejo na “**Vrtu Goriške**” (zdravilni beli in zeleni šparglji–beluši) ali zorijo na Kraški burji (pršut, teran, oljčno olje, zelišča, suhe mesnine), obrtnike z nakupom obrtniških izdelkov in umetnike s spoznavanjem ali nakupom njihovih umetnin. Obiščite **Galerijo Oskar Kogoj Natura Design** v Mirnu ali umetniške razstave v Pomniku miru na Cerju.
4. Okusite bogastvo naše kuhinje v **12 lokalnih gostilnah in restavracijah** ali na eni od 4-ih “**osmic**”, ki ohranjajo zapuščino Marije Terezije in ponujajo naše najbolj tipične jedi: **joto s klobaso, zeliščno frtaljo, pršut, fulje, štruklje**.
5. Obiščite **Gostilno Bric v Mirnu**, ki je članica pobude Gostilna Slovenija ali izberite tipične jedi z lokalnim poreklom sestavin in receptov, ki so običajno na jedilnikih naših gostincev posebej označeni.
6. Obiščite eno izmed 5-ih gostiln združenih pod trajnostno znamko **Krasna kuhinja**, ki nudijo lokalne sezonske krožnike.
7. Kulturno zapuščino vam bodo najlepše približali **lokalni vodniki**, ki poznajo lokalne skrivnosti in kulturne programe skozi vse 4 letne čase.
8. Obiščite naše muzeje (**imamo jih kar 5**), galerije, kulturne hiše in zbirke ter prispevajte k ohranjanju vrhunskih del naše kulture in umetnosti.
9. Obiščite **tradicionalne dogodke in prireditve**, med katerimi je največji **Praznik špargljev** v mesecu maju, ki vam bodo približali naše navade, šege in običaje. Vse prireditve pri nas se odvijajo **brez okolju škodljive plastike**.
10. Najmlajše k okoljski odgovornosti spodbujamo z **eco maskotama**, Beluškom in Mirko.

Ohranite zeleni Miren Kras v srcu

1. Ročno delo s certifikatom je najlepši spominek.
2. Delite svoje pozitivne izkušnje v Miren Krasu s prijatelji in nam pomagajte širiti zeleno misel.
3. Odprite srce našim zelenim navadam in jih uresničujte tudi doma.

Psst!... tu je Sanjava Stran Slovenije.

HVALA za Vaš dragoceni prispevek k naši pobudi “Skupaj za zeleno prihodnost”!

